

Acesta este actul compus (forma care include modificările pe text) creat la data de 7 octombrie 2019

M. Of. Nr. 22 din 21 ianuarie 1999

**Ordonanță de urgență nr. 1
privind regimul stării de asediu și regimul stării de urgență**În temeiul art. 114 alin. (4) din Constituția României,

Guvernul României emite următoarea ordonanță de urgență:

**CAPITOLUL I
Dispoziții generale**

Art. 1. - Starea de asediu și starea de urgență privesc situații de criză ce impun măsuri exceptionale care se instituie în cazuri determinate de apariția unor pericole grave la adresa apărării țării și securității naționale, a democrației constitutionale ori pentru prevenirea, limitarea sau înlăturarea urmărilor unor dezastre.

Articolul modificat prin art. I pct. 1 din Legea 453/2004

Art. 2. - Starea de asediu reprezintă ansamblul de măsuri exceptionale de natură politică, militară, economică, socială și de altă natură aplicabile pe întreg teritoriul țării ori în unele unități administrativ-teritoriale, instituite pentru adaptarea capacitatei de apărare a țării la pericole grave, actuale sau iminente, care amenință suveranitatea, independența, unitatea ori integritatea teritorială a statului. În cazul instituirii stării de asediu se pot lua măsuri exceptionale aplicabile pe întreg teritoriul țării ori în unele unități administrativ-teritoriale.

Articolul modificat prin art. I pct. 2 din Legea 453/2004

Art. 3. - Starea de urgență reprezintă ansamblul de măsuri exceptionale de natură politică, economică și de ordine publică aplicabile pe întreg teritoriul țării sau în unele unități administrativ-teritoriale care se instituie în următoarele situații:

a) existența unor pericole grave actuale sau iminente privind securitatea națională ori funcționarea democrației constitutionale;

b) iminența producerii ori producerea unor calamități care fac necesară prevenirea, limitarea sau înlăturarea, după caz, a urmărilor unor dezastre.

Articolul modificat prin art. I pct. 3 din Legea 453/2004

Art. 3¹. - Starea de asediu și starea de urgență pot fi instituite și menținute numai în măsura cerută de situațiile care le determină și cu respectarea obligațiilor asumate de România potrivit dreptului internațional.

Articolul completat prin art. I pct. 4 din Legea 453/2004

Art. 3². - Pe durata stării de asediu și a stării de urgență sunt interzise:

a) limitarea dreptului la viață, cu excepția cazurilor când decesul este rezultatul unor acte licite de război;

b) tortura și pedepsele ori tratamentele inumane sau degradante;

c) condamnarea pentru infracțiuni neprevăzute ca atare, potrivit dreptului național sau internațional;

d) restrângerea accesului liber la justiție.

Articolul completat prin art. I pct. 4 din Legea 453/2004

Art. 4. - Pe durata stării de asediu sau a stării de urgență, exercițiul unor drepturi și libertăți fundamentale poate fi restrâns, cu excepția drepturilor omului și libertăților fundamentale prevăzute la art. 3², numai în măsura în care situația o cere și cu respectarea art. 53 din Constituția României, republicată.

Articolul a fost modificat prin art. I pct. 5 din Legea 453/2004

Art. 5. - Starea de asediu se poate institui pe o perioadă de cel mult 60 de

zile, iar starea de urgență, pe o perioadă de cel mult 30 de zile.

Art. 6. - Abrogat.

Articolul abrogat prin art. I pct. 6 din Legea 453/2004

Art. 7. - (1) La instituirea stării de asediu sau a stării de urgență, unele atribuții ale administrației publice centrale de specialitate și ale administrației publice locale trec în competența autorităților militare și a altor autorități publice, prevăzute în decretul de instituire a stării de asediu sau de urgență.

(2) Autoritățile civile ale administrației publice continuă exercitarea atribuțiilor care nu au fost transferate autorităților prevăzute la alin. (1) și au obligația de a acorda sprijin acestora.

Articolul modificat prin art. I pct. 7 din Legea 453/2004

Art. 8. - Abrogat.

Articolul abrogat prin art. I pct. 8 din Legea 453/2004

Art. 9. - (1) Conducătorii autorităților publice, ai celorlalte persoane juridice, precum și persoanele fizice au obligația să respecte și să aplică toate măsurile stabilite în prezenta ordonanță de urgență. În actele normative conexe, precum și în ordonanțele militare sau în ordine, specifice stării instituite.

Articolul modificat prin art. I pct. 9 din Legea 453/2004

"(2) Conducătorii autoritatilor publice și administratorii operatorilor economici care asigură servicii de utilitate publică în domeniile energetic, sanitar, agricultură și alimentație, alimentare cu apa, comunicări și transporturi au obligația de a asigura continuitatea furnizării serviciilor esențiale pentru populație și pentru fortele destinate apărării."

Completat de art. unic pct. 1 din Legea 164/2019

CAPITOLUL II

Procedura instituirii și închirării stării de
asediu și a stării de urgență

Titlul capitolului II modificat prin art. I pct. 10 din Legea 453/2004

Art. 10. - Starea de asediu sau starea de urgență se instituie de Președintele României prin decret, contrasemnat de primul-ministru și publicat de îndată în Monitorul Oficial al României.

Art. 11. - Decretul de instituire a stării de asediu sau a stării de urgență se aduce neîntârziat la cunoștință populației prin mijloacele de comunicare în masă, împreună cu măsurile urgente de aplicare, care intră imediat în vigoare. Decretul se difuzează pe posturile de radio și de televiziune, în cel mult două ore de la semnare, și este retransmis în mod repetat în primele 24 de ore de la instituirea stării de asediu sau de urgență.

Art. 12. - În termen de cel mult 5 zile de la instituirea stării de asediu sau a stării de urgență, Președintele României solicită Parlamentului incuviințarea măsurii adoptate.

Art. 13. - În situația în care Parlamentul nu incuviințează starea instituită, Președintele României revocă de îndată decretul, măsurile dispuse închirându-și aplicabilitatea.

Articolul modificat prin art. I pct. 11 din Legea 453/2004

Art. 14. - Decretul de instituire a stării de asediu sau a stării de urgență trebuie să prevadă următoarele:

a) motivele care au impus instituirea stării;

b) zona în care se instituie;

c) perioada pentru care se instituie;

c¹) măsurile de primă urgență care urmează a fi luate;

Litera c¹) completată prin art. I pct. 12 din Legea 453/2004

d) drepturile și libertățile fundamentale al căror exercițiu se restrâng, în limitele prevederilor constitutionale și ale art. 4 din prezenta ordonanță de urgență;

e) autoritățile militare și civile desemnate pentru executarea prevederilor decretului și competențele acestora;

f) alte prevederi, dacă se consideră necesare.

Art. 15. - În funcție de evoluția situațiilor de pericol, Președintele României, cu incuviințarea Parlamentului, poate prelungi durata stării instituite și poate

extinde sau restrânge aria de aplicare a acesteia. Prelungirile se dispun în condițiile prevederilor art. 5.

Articolul modificat prin art. I pct. 13 din Legea 453/2004

Art. 16. - (1) Încetarea stării de asediu sau de urgență are loc la data stabilită în decretul de instituire sau în decretul de prelungire.

(2) În cazul înlăturării situațiilor de pericol, înainte de expirarea termenului stabilit, încetarea aplicării măsurii exceptionale se dispune prin decret, cu incuviințarea prealabilă a Parlamentului.

Alineastul (2) modificat prin art. I pct. 14 din Legea 453/2004

CAPITOLUL III Competențe și responsabilități

Art. 17. - Coordonarea aplicării măsurilor dispuse prin decretul de instituire a stării de asediu revine, în principal, Ministerului Apărării Naționale.

Art. 18. - (1) În cazul instituirii stării de urgență în temeiul art. 3 lit. a), coordonarea aplicării măsurilor dispuse prin decret revine Ministerului Administrației și Internelor.

(2) În condițiile alin. (1), Poliția Comunitară poate fi militarizată, în totalitate sau numai în anumite unități administrativ-teritoriale, desfășurându-si activitatea în subordinea Ministerului Administrației și Internelor.

(3) În cazul prevăzut la art. 3 lit. a), Ministerul Apărării Naționale sprijină forțele Ministerului Administrației și Internelor, la cererea acestuia, în baza aprobării Consiliului Suprem de Apărare a Țării, în limitele și condițiile stabilite de acesta.

(4) Forțele Ministerului Apărării Naționale pot acorda sprijin numai în misiuni pentru care au pregătirea și dotarea corespunzătoare.

Articolul modificat prin art. I pct. 15 din Legea 453/2004

Art. 19. - Pe durata stării de urgență, instituită în temeiul art. 3 lit. b), gestionarea măsurilor dispuse revine Sistemului Național de Management al Situațiilor de Urgență, sub conducerea nemijlocită a ministrului administrației și internelor și în coordonarea primului-ministru.

Articolul a fost modificat prin art. I pct. 16 din Legea 453/2004

Art. 20. - Pentru aplicarea dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență, precum și a măsurilor prevăzute în decretul de instituire a stării de asediu sau a stării de urgență, autoritățile militare, precum și celelalte autorități publice prevăzute la art. 7 alin. (1) au următoarele atribuții și răspunderi:

a) să întocmească planurile de acțiune și planurile de ridicare graduală a capacitatii de luptă, în conformitate cu ordinele și instrucțiunile proprii;

b) să dispună depunerea temporară, la organele de poliție de pe raza județului sau a municipiului București, a armelor, munițiilor și materialelor explozive aflate asupra populației și să procedeze la căutarea celor nedepuse în termenul stabilit, urmând ca la încetarea măsurii exceptionale acestea să fie înapoiate celor în drept să le dețină; să dispună inchiderea temporară a societăților care comercializează arme și muniții și să instituije paza acestora;

c) să limiteze sau să interzică circulația vehiculelor sau a persoanelor în anumite zone ori între anumite ore și să elibereze, în cazuri justificate, permise de liberă circulație;

d) să efectueze controale asupra unor persoane sau locuri, când acestea se impun;

e) să efectueze razii;

f) să exercite în mod exclusiv dreptul de a autoriza desfășurarea adunărilor publice, a manifestațiilor sau marșurilor;

g) să evacueze din zona supusă regimului stării de asediu sau de urgență persoanele a căror prezentă nu se justifică;

h) să dirijeze persoanele evacuate sau refugiate pe direcțiile și în zonele stabilite și să țină evidența acestora;

i) să protejeze informațiile cu caracter militar destinate să fie comunicate prin mass-media; informațiile cu privire la starea de asediu sau la starea de urgență, cu excepția celor referitoare la dezastre, se dau publicității numai cu avizul

autorităților militare; mijloacele de comunicare în masă, indiferent de natura și de forma de proprietate; sunt obligate să transmită, cu prioritate, mesajele autorităților militare, la cererea acestora;

j) să dispună inchiderea temporară a unor stații de distribuire a carburanților, a unor restaurante, cafenele, cluburi, cazinouri, sedii ale asociațiilor și ale altor localuri publice;

k) să suspende temporar apariția sau difuzarea unor publicații ori a unor emisiuni ale posturilor de radio sau de televiziune;

"l) să asigure pază militară a statilor de alimentare cu apă, energie, gaze, a sediilor posturilor de radiodifuziune și de televiziune publice, a operatorilor economici care detin capacitate de importanță strategică la nivel național, precum și a obiectivelor de importanță deosebită pentru apărare, prin punerea în aplicare a Planului de mobilizare a economiei naționale pentru apărare; cand situația impune, dispun oprirea temporara a alimentării cu gaze, energie și apă potabilă, după caz;".

Modificat de art.unic pct.2 din Legea 164/2019

m) să dispună rationalizarea alimentelor și a altor produse de strictă necesitate;

n) să emită ordonanțe militare sau ordine, după caz;

o) să interzică circulația rutieră, feroviарă, maritimă, fluvială și aeriană pe diferite rute;

p) Abrogată.

Partea introductivă și literele b, d), k) și n) modificate prin art. I pct. 17 din Legea 453/2004

- Litera p) abrogată prin art. I pct. 18 din Legea 453/2004

Art. 20¹. - În exercitarea atribuțiilor ce le revin pe durata stării de asediu sau a stării de urgență, autoritățile prevăzute la art. 7 alin. (1) pot emite ordonanțe militare, respectiv ordine, care sunt obligatorii, conform legii.

Articolul completat prin art. I pct. 19 din Legea 453/2004

"Art. 21. - (1) În funcție de situația operativă concreta, pe timpul stării de asediu sau al stării de urgență, Consiliul Suprem de Apărare a Țării poate dispune ca unitatile militare din fortele destinate apărării să fie trecute în trepte superioare ale capacitatii de luptă, potrivit planurilor întocmite, inclusiv completarea lor cu resurse umane și materiale, conform organizării la razboi."

Modificat de art.unic pct.3 din Legea 164/2019

(2) Cheltuielile prilejuite de punerea în aplicare a prevederilor alin. (1) se asigură de către Guvernul României, din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția acestuia.

"(3) În condițiile alin. (1), institutiile cu atribuții în domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale pot concentra rezerviști pentru instruire și indeplinirea unor misiuni sau pot chema persoane fizice apte de munca pentru prestari de servicii în interes public."

Completat de art.unic pct.4 din Legea 164/2019

Art. 22. - Pe timpul stării de asediu sau al stării de urgență, Consiliul Suprem de Apărare a Țării, în limitele prevăzute de legea sa organică, poate prelungi durata indeplinirii îndatoririlor militare ale cetățenilor.

Articolul a fost modificat prin art. I pct. 21 din Legea 453/2004

CAPITOLUL IV

Ordonanțe militare și ordine ale altor autorități publice

Titlul capitolului IV modificat prin art. I pct. 22 din Legea nr. 453/2004.

Art. 23. - Ordonanțele militare se emit în limitele stabilite prin decretul de instituire a măsurii exceptionale, astfel:

1. pe durata stării de asediu;

a) de ministrul apărării naționale sau de șeful Statului Major General, când starea de asediu a fost instituită pe întregul teritoriu al țării;

b) de comandanții de mari unități în raza teritorială pentru care au fost imputerniciti de șeful Statului Major General, când starea de asediu a fost instituită în anumite unități administrativ-teritoriale;

2. pe durata stării de urgență;

- a) de ministrul administrației și internalor sau de înlocuitorul de drept al acestuia, când starea de urgență a fost instituită pe întregul teritoriu al țării;
- b) de ofițerii imputerniciti de ministrul administrației și internalor sau de înlocuitorii legali ai acestora, când starea de urgență a fost instituită în anumite unități administrativ-teritoriale;

c) Abrogată.

Partea introductivă și litera b) de la pct. 1 modificate prin art. I pct. 23 din Legea 453/2004

- Literale a) și b) de la pct. 2 modificate prin art. I pct. 24 din Legea 453/2004

- Litera c) de la pct. 2 abrogată prin art. I pct. 25 din Legea 453/2004

Art. 23¹. - Pe durata stării de urgență, conducătorii altor autorități prevăzute la art. 7 alin. (1) pot emite ordine sau pot imputernici persoane în acest sens. Articolul completat prin art. I pct. 26 din Legea 453/2004

Art. 24. - Ordonanța militară sau ordinul cuprinde:

- a) titlul și numărul;
- b) autoritatea emitentă;
- c) baza legală a emiterii;
- d) perioada de aplicare;

e) regulile și măsurile speciale care se dispun în zona în care s-a instituit starea de asediu sau starea de urgență, precum și sanctiunile aplicabile în cazul nerespectării acestora;

f) autoritatea abilităță să asigure aplicarea și respectarea dispozițiilor acesteia;

g) modul de aducere la cunoștința populației;

h) data, stampila și semnătura autorității emitente.

Partea introductivă și literalele a)-d) și g) modificate prin art. I pct. 27 din Legea 453/2004

CAPITOLUL V

Măsuri care se pot dispune pe durata stării de asediu
Titlul capitolul V modificat prin art. I pct. 28 din Legea 453/2004

Art. 25. - Pe durata stării de asediu se pot dispune următoarele măsuri:

a) aplicarea planurilor de acțiune specifice și de cooperare aprobate, precum și luarea altor măsuri care se impun;

b) inchiderea frontierei de stat în întregime sau în zona în care a fost instituită starea de asediu, intensificarea controlului la punctele de trecere a frontierei care rămân deschise, precum și a pazei și supravegherii frontierei pe toată lungimea sa;

c) amplificarea activitatilor de producție a operatorilor economici care, prin natura domeniului de activitate, au atribuții în realizarea produselor cu destinație militară, executa reparatii la unele categorii de tehnica militară sau asigura servicii pentru fortele destinate apărării, prin punerea în aplicare a Planului de mobilizare a economiei naționale pentru apărare, în condițiile legii, și a Sistemului de priorități și alocare a resurselor pentru apărare;

d) organizarea și asigurarea cu prioritate a transporturilor, comunicatiilor, produselor, resurselor și infrastructurii pentru nevoile forțelor destinate apărării;".

Modificat de art.unic pct.5 din Legea 164/2019

e) luarea măsurilor pregătitoare specifice de către autoritățile publice care au, atribuții la mobilizare și război;

f) intensificarea măsurilor organizatorice și de pregătire pentru protecția civilă;

"f¹) rechizitionarea de bunuri, potrivit legii;".

Completat de art.unic pct.6 din Legea 164/2019

g) Abrogată;

h) Abrogată.

Partea introductivă și litera e) modificate prin art. I pct. 29 din Legea 453/2004

- literele g) și h) abrogate prin art. I pct. 30 din Legea 453/2004

CAPITOLUL VI

Măsuri care se pot dispune pe durata stării de urgență
Titlul capitolului VI modificat prin art. I pct. 31 din Legea 453/2004

Art. 26. - (1) Pe durata stării de urgență, instituită în temeiul art. 3 lit. a), se pot dispune următoarele:

a) aplicarea planurilor aprobatelor, conform dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență și ale decretului de instituire;

"b) organizarea și asigurarea cu prioritate a transporturilor, comunicatiilor, produselor, resurselor și infrastructurii pentru nevoile forțelor destinate apărării;"

Modificat de art.unic pct.7 din Legea 164/2019

c) inchiderea frontierei de stat, în întregime sau în zona în care a fost instituită starea de urgență, intensificarea controlului la punctele de trecere a frontierei care rămân deschise, precum și supravegherea frontierei pe toată lungimea sa.

"d) rechizitionarea de bunuri, potrivit legii."

Completat de art.unic pct.8 din Legea 164/2019

"(2) Pe durata stării de urgență, instituită în temeiul art. 3 lit. b), autoritățile și institutiile publice, operatorii economici și populația sunt obligate să respecte și să aplique prevederile legale speciale pe domeniu, precum și măsurile dispuse de autoritățile competente."

Modificat de art.unic pct.9 din Legea 164/2019

Articolul modificat prin art. I pct. 32 din Legea 453/2004

CAPITOLUL VII

Sancțiuni

Art. 27. - Încălcarea prevederilor prezentei ordonanțe de urgență sau a dispozițiilor ordonanțelor militare ori a ordinelor emise pe timpul stării de asediu și al stării de urgență atrage răspunderea disciplinară, civilă, contraventională sau penală, după caz.

Articolul modificat prin art. I pct. 33 din Legea 453/2004

"Art. 28. - Nerespectarea prevederilor art. 9 constituie contraventie și se sanctionează cu amendă de la 100 lei la 5.000 lei, pentru persoane fizice, și de la 1.000 lei la 70.000 lei, pentru persoane juridice."

Modificat de art.unic pct.10 din Legea 164/2019

Art. 29. - Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 28 și aplicarea sancțiunilor se fac de către persoanele imputernicite de ministrul apărării naționale sau, după caz, de ministrul administrației și internelor.

Articolul modificat prin art. I pct. 35 din Legea 453/2004

Art. 30. - Contravențiilor prevăzute la art. 28 le sunt aplicabile dispozițiile Ordonației Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările ulterioare.

Articolul modificat prin art. I pct. 36 din Legea 453/2004

Art. 31.

Articolul 31 abrogat de art.unic pct.11 din Legea 164/2019

CAPITOLUL VIII

Dispoziții finale

Art. 32. - Autoritățile militare și celelalte autorități publice, cărora le revin îndatoriri în temeiul prezentei ordonanțe de urgență, au obligația ca, în termen de

90 de zile de la data intrării în vigoare a acesteia, să elaboreze planuri de cooperare și de acțiune specifice, să stabilească forțele și mijloacele necesare punerii lor în aplicare și să asigure cunoașterea de către personalul din structurile subordonate a obligațiilor ce li revin.

Articolul modificat prin art. I pct. 38 din Legea 453/2004

Art. 33. - Cercetarea și judecarea infracțiunilor contra siguranței statului și a infracțiunilor contra păcii și omenirii, săvârșite pe durata stării de asediu sau a stării de urgență, intră în competența parchetelor și instanțelor civile sau militare, conform Codului de procedură penală.

Art. 34. - În termen de 60 de zile de la încetarea stării de asediu sau a stării de urgență, Președintele României prezintă Parlamentului o informare asupra evenimentelor care au determinat instituirea acestora, acțiunile întreprinse și măsurile necesare prevenirii unor astfel de situații,

Articolul modificat prin art. I pct. 39 din Legea 453/2004

Art. 35. - Abrogat.

Articolul abrogat prin art. I pct. 40 din Legea 453/2004

Art. 36. - Abrogat.

Articolul abrogat prin art. I pct. 40 din Legea 453/2004

Art. 37. - Pe data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență se abrogă orice dispoziție contrară.

PRIM-MINISTRU
RADU VASILE

Contrasemnează:

Ministru de stat,
ministrul apărării naționale,

Victor Babuț

Ministru de interne,
Constantin Dudu-Ionescu

Ministru de stat, ministrul justiției,
Valeriu Stoica

Secretar de stat,
șeful Departamentului pentru
Administrație Publică Locală,
Vlad Roșca

București, 21 ianuarie 1999.
Nr. 1.